

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.345/2014/17.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2016. év január hó 21. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2016. év január hó 26. napján kihirdetette a következő

í t é l e t e t:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 12.B.1631/2011/70. számú ítéletét megváltoztatja.

A F. Zrt. és a D. Zrt. polgári jogi igényét a törvény egyéb útjára utasítja.

A vádlottak neve helyesen: ...

Az I. rendű vádlottnak kiadni rendelt számítógépet Bj.I/73/2012. szám alatt kezeli a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala.

Az ítélet bevezető részéből a 2012. év szeptember hó 21-i hatánapra való utalást mellőzi; a tárgyalási napok felsorolását 2012. év június hó 8., július hó 12. és 2013. év szeptember hó 24-i hatánapkal kiegészíti; a 2013. év november hó 16. és 18-i hatánapokat november hó 12. és 14. napjára javítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét I. rendű - VIII. rendű vádlottakkal szemben helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék 12.B.1631/2011/70. számú 2014. február 10. napján kelt ítéletében bűncselekmény hiányában felmentette:

- az I. rendű vádlottat a Btk. 318. § (1), (2) bekezdés c/, (7) bekezdés b./ pontja szerinti csalás büntette, a Btk. 319. § (1), (3) bekezdés b./ pontja szerinti 3 rb. - egy esetben felbujtóként elkövetett - hűtlen kezelés büntette,
- a II. rendű vádlottat a Btk. 318. § (1), (6) bekezdés a./ pontja szerinti bűnsegédként elkövetett csalás büntette,
- a III. rendű vádlottat a Btk. 318. § (1), (6) bekezdés a./ pontja szerinti bűnsegédként elkövetett csalás büntette, a Btk. 303. § (1), (2) bekezdés a./ b./ pontja, (4) bekezdés b./ pontja szerinti pénzmosás büntette,

- a IV. rendű vádlottat a Btk. 303. § (1), (2) bekezdés a./b./ pontja, (4) bekezdés b./ pontja szerinti pénzmosás büntette,
- az V. rendű vádlottat a Btk. 319. § (1), (3) bekezdés b./ pontja szerinti felbujtóként elkövetett hűtlen kezelés büntette,
- a VI. rendű vádlottat a Btk. 319. § (1), (3) bekezdés b./ pontja szerinti hűtlen kezelés büntette,
- a VII. rendű vádlottat a Btk. 319. § (1), (3) bekezdés b./ pontja szerinti bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntette,
- a VIII. rendű vádlottat a Btk. 319.§ (1), (3) bekezdés b./ pontja szerinti bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntette miatt ellenük emelt vád alól.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést valamennyi vádlott terhére bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett. A F. Zrt. magánfél is perorvoslatot terjesztett elő a polgári jogi igény elutasítása miatt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.636/2014/3-I. számú átiratában az ügyési fellebbezést fenntartotta, a magánfél fellebbezését alaposnak tartotta.

Kifejtette az átiratában, hogy az ítélet tényállása hiányos, felderítetlen, iratellenes megállapításokat, és helytelen ténybeli következtetéseket tartalmaz, továbbá az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének sem tett eleget, ezért az ítélet alkalmatlan a felülbírálatra.

Kifogásolta, hogy az ítélet a lakópark fűtési és hűtési rendszerének teljes kiépítése és hálózatra kötésével kapcsolatosan nem tartalmaz megállapítást, noha az erre vonatkozó mondat szerepel a vádiratban.

Kifogásolta, hogy a H. Kft. nem volt alkalmas a fűtési és hűtési rendszer kiépítésére, erre nem voltak munkavállalói és a munkát banki kölcsönből kívánta megvalósítani.

Kérdésként tette fel, hogy miért volt szükség a Cs. H. Kft. beiktatására, a Cs. L. Zrt. és a H. Kft. közé, majd akként válaszolta meg, hogy ezt az ügylet leplezése indokolta az, hogy 100 millió forintot meghaladó összeg ellentételezés nélkül kerüljön kifizetésre. Álláspontja szerint a Cs. H. Kft. 180 millió forinthez kívánt jutni, noha az a „társasházközösséget” illetve volna.

Eljárási kifogásokat támasztott az elsőfokú bíróság szakértőkkel összefüggő eljárását illetően; mert indokolatlanul vetette el az 1. számú szakértő szakvéleményét, a 2. számú szakértő pedig a kompetenciájába nem tartozó kérdésben nyilvánított szakvéleményt, amelyet az elsőfokú bíróság elfogadott és nem rendelt ki újabb szakértőt az ellentmondások feloldására.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására való utasítását indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészséget képviselő ügyész a fellebbezést fenntartotta és az átirat tartalmával megegyező indítványt tett.

A vádlottak védői az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozták.

Az I. rendű vádlott védője előadta, hogy a másodfokú bíróság eljárási szabálysértésektől mentes bizonyítási eljárásban meghozott megalapozott és részletesen megindokolt ítéletet bírál felül, amelyhez nincs mit hozzáfűzni. Az ügyész érvei felülmérlegelésre irányulnak. A felvetett kiépítési költségre az ítélet 244. oldala választ ad, a védenca gazdasági döntésének megvoltak a megfelelő jogi és gazdasági alapjai, de erről nem tudhattunk meg mindent, mert az eljáró ügyvédek nem kapták meg a felmentést a titoktartás alól. Álláspontja szerint az ügyész fellebbezése nemcsak alaptalan, de a büntetőjogi felelősség lényegi kérdéseit nem is vitatja. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A II., IV., és VII. rendű vádlott védője ugyancsak eljárási hibáktól mentes eljárásban meghozott megalapozott és felülbírálatra alkalmas ítéletnek tekintette az elsőfokú döntést. Utalt arra, hogy a II. rendű vádlott nem is került nevesítve az ügyészi átiratban míg a 3. számú szakértő tárgyalási kihallgatását megmosolyogtatónak tartotta. Előadta, hogy a szakértő nem tudta megvédeni álláspontját és a kellő szakmaiság teljes hiányáról tett tanúbizonyságot. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen vetette el a szakvéleményt, és attól az ítélet nem lesz megalapozatlan, hogy más szakértő véleményére alapozta a döntését, amelyet megnyugtatóan megindokolt. A IV. rendű vádlott védelmében azt emelte ki, hogy a védenca részvényt vásárolt, kifizette, a vételár sorsa banki átutalásokból nyomon követhető, azt pedig érthetetlennek tartotta, hogy az ügyészség milyen jogi alapon kéri azt számon, hogy a befolyt pénzből miért nem az Á. Kft-nek teljesített kifizetést. Azt sem tudta értelmezni, hogy amennyiben a III. rendű vádlott büntetőjogi felelőssége megállapítást nyert volna, ahhoz miként kapcsolódhatna védenca magatartása. A II. rendű vádlott tekintetében arra utalt, hogy az 1. számú szakértő véleménye nem volt komoly szakvélemény, a meghallgatásakor nagyrészt visszalépett annak tartalmát, a korábban rögzített megállapításait illetően. A VII. r. vádlott kapcsán kijelentette, hogy a vádlott azt igazolta és fogadta el, ami ténylegesen teljeseedett. Mindhárom védenca tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A III. és VI. rendű vádlott védője azt hangsúlyozta ki, hogy a vádemelés miatt le kellett mondania a VI. rendű vádlottnak a vezérigazgató tisztségéről. E védő is utalt a szakértői kihallgatásra, amelynek során a szakértő nem tudta megjelölni a véleménye alapjául szolgáló forrásokat, ellenben azt megfogalmazta, hogy véletlenül tudomással bír arról, hogy mivel foglalkozik a cég. Ebből következően - álláspontja szerint - nagyon mérsékelt megfogalmazás az elsőfokú bíróság részéről a szakmaiatlanság fogalma. A szakértők kihallgatása párhuzamosan történt és az elsőfokú bíróság a mérlegelésének megfelelő indokait megadta. Kiemelte még, hogy a vád 1. számú tanúja egy más cégről beszélt a vallomásában, nevezetesen a D. Vállalatról, amely semmi összefüggést nem mutat a D. K. Zrt-vel. Álláspontja szerint az ügyészi fellebbezés felülmérlegelésre irányul, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. A III. rendű vádlott vonatkozásában kifejtette, hogy a csalás törvényi tényállási elemeinek hiányában védenca nem lehet bűnsegéd, míg a szabályos pénzügyi utalások nem valósították meg a pénzmosást. Az pedig nem értelmezhető, hogy miért kellene az ügyészség álláspontja szerint a III. rendű vádlottnak kifizetni a 2. számú tanú adósságát. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az V. rendű vádlott védője az írásban benyújtott fellebbezési észrevételeit fenntartotta. Továbbmenően kifejtette, hogy példaértékű az elsőfokú ítélet indokolása, az ügyészség mérlegelést támad, noha az logikus és irathűek az alapjai. A terhelő tanú szavahihetősége cáfolatot nyert, és nincs olyan további körülmény, amely a bizonyítás objektív kiegészítését eredményezhetné, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A VIII. rendű vádlott védője annak a meggyőződésének adott hangot, hogy az ügyészi átiratból a konkrétumok hiányoznak. A 2. számú szakértő szakmai álláspontot fogalmazott meg és a vád nem más, mint egy polgári jogviszony kriminalizálása. Óvatosan jegyezte meg, hogy a szakértő a hamis szakvéleményadás határait súrolja. E védő is az elsőfokú ítélet helybenhagyását szorgalmazta.

A jelenlévő vádlottak (a meg nem jelent vádlottak távolléte a Be. 363. § (3) bekezdés e alapján nem volt eljárási akadálya a nyilvános ülés megtartásának) az utolsó szó jogán nyilatkoztak. Az I. rendű vádlott annyit jegyzett meg, hogy a cég azóta is eredményes mutatókkal működik, nyereséget termel. A II. rendű vádlott is az eltelt hét év alatti eredményes működéséről számolt be a vád szakértője által értéktelennek minősített cégnek. Elmondta, hogy a nyomozás során meg sem kísérelték az ügy felderítését, a bizonyítékokat a megvádolt személyek szolgáltatták, a szakértő maga talált ki értékelési módszereket és lényegében a 3. számú tanú fantáziájára épített ügyben, mint gombhoz vette a vádhatóság a kabátot. A IV. rendű, az V. rendű és a VIII. rendű vádlott az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték, míg a VI. rendű vádlott ártatlanságának adott hangot és kijelentette, hogy a rábízott vagyont gyarapította, a 7 millió forint felrótt hátrány helyett 30 millió forint nyereséget produkált a cég.

Az ügyész és a F. Zrt. magánfél fellebbezése nem volt alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az ügyészi fellebbezés alapján eljárva az elsőfokú ítéletet és a megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése szerint teljes körben felülbírálta.

Ennek során elsőként az eljárási szabályok megtartását vizsgálta, és azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság perrendszerű bizonyítási eljárást folytatott le, amelyben nem szenvedtek sérelmet a büntetőeljárás szabályai. A törvényszék a jegyzőkönyvekből kitűnően maradéktalanul és egyaránt betartotta az általános és a kiemelt ügyekre (az elsőfokú bírósági eljárás kezdetekor az ügy kiemelt volt, jogszabályi módosítás miatt ma már nem az) előírt speciális eljárási szabályokat. A védelem a másodfokú eljárásban nem sérelmezett eljárási szabálysértést és a fellebbviteli főügyészségi átirat is azok megtartását rögzítette, noha tartalmában eljárási szabálysértéseket sorol a szakértők alkalmazása, kirendelése, a szakértők, illetőleg a szakértelemmel bíró tanúk meghallgatásával összefüggésben.

Az elsőfokú bíróság az ítéletben felsorolta az eljárási törvény vonatkozó szabályait, egyben rögzítette az ezzel kapcsolatos álláspontját, majd az eljárási törvény idevágó passzusait idézve felsorolta a felülbírált ügyben végrehajtott konkrét eljárási cselekményeket és azok törvényi megfeleltetését. Az ítéltábla minden tekintetben osztotta a törvényszéki álláspontot és maga sem tapasztalt olyan eljárási cselekményt, amely törvénytörtéző lett volna.

Az eljárásban számos szakértői vélemény készült és az elsőfokú bíróság szükség esetén a magánfelkérésre eljáró szakértőt az eljárásba bevonta, azaz maga is kirendelte és ezt követően szakértőként hallgatta ki, míg szakvéleményét is e minőségként kezelte. Így járt el a 2. számú szakértő igazságügyi szakértő esetében, amikor 2012. november 6-án az eljárásba bevonta.

Más esetben maga rendelt ki szakértőt - a 4. számú szakértő személyében -, míg a szakkérdésben véleményt adó további szakértőket szakértelemmel rendelkező tanúként hallgatta ki, véleményüket pedig okirati bizonyítékként tette a tárgyalás anyagává.

A másodfokú bíróság a szakértők és szakértelemmel rendelkező tanúk eljárási szerepét, kihallgatásának módját és adott helyzetükkel kapcsolatos kioktatásukat/figyelmeztetésüket minden

tekintetben szabályosnak találta, a törvényszék eljárása nemcsak kifogás alá nem eshet, de minden szempontból törvényes és szabályos volt.

Az ügyészi fellebbezés kifogásolta a 2. számú szakértő szakértelmét és ezzel összefüggésben az elsőfokú ítélet kihirdetése után a KIM tájékoztatóját csatolta álláspontjának megerősítése végett. A csatolt tájékoztatásból kitűnően a minisztérium álláspontja egy jogértelmezést tükröz, amelynek nincs kötő ereje, főként nem a kirendelő bíróságra nézve.

A felülbírált ügyben az elsőfokú bíróság olyan részletes kikérdezésnek vetette alá a szakértőket és a szakértelemmel bíró tanúkat, hogy a nyilatkozatok összevetése alapján senkinek nem lehet kétsége afelől, hogy az elhangzott nyilatkozatokat miként kell értékelni, kezelni és felhasználni a bizonyítékok szabad értékelésének rendszerében. Az elsőfokú bíróság határozottan állást foglalt és a másodfokú bíróság az irathűen rögzített tények, vélemények és jegyzőkönyvek, valamint a lendületesen és részletesen megokolt ítélet birtokában mindezt egyezően értékelte, elfogadta és nem talált aggályt ébresztő körülményeket.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratának erre vonatkozó okfejtése figyelmen kívül hagyja a szakértelemmel bíró tanú fogalmát és eljárási helyzetét, de nem értelmezhetőek a nem szakértőként eljáró személyek szakértőként való bevonására tett kitételek sem. Egyfelől maga az ügyészség sem tett újabb szakértő kirendelésére indítványt az eljárásban, másrészt a bíróságnak egyáltalán nem kötelessége élni a törvényi felhatalmazással, ez csak egy lehetőség, amellyel ha hivatalból szükségét látja él. A törvényszék az ezzel kapcsolatos eljárását megindokolta és az ítélet tábla sem látta szükségét/értelmét további szakértői kirendelésnek, mivel a felderítettek alapján anélkül is biztonsággal állást lehetett foglalni az odatartozó kérdésekben.

Mind a jegyzőkönyvekből, mind pedig a felülbírált ítéletből pontosan kitűnik, hogy mi volt az a folyamat, ahogy például a project cég értékének megállapítási módjai, formái, az egyes módszerekkel kideríthető adatok pontossága, jellege feltérképeződött, amint az egyes módszerek közgazdasági tartalma kibontakozott, és ahogy teljesen egyértelművé vált, hogy melyik módszerrel kiszámítható érték felel meg a tudományos elvárásoknak, a nemzetközi előírásoknak, egyben a reális adatoknak. Az e körben szakértelemmel rendelkező személyek erről elemzően nyilatkoztak és álláspontjukat a tudomány állása szerint meggyőzően megvédték, szemben a vádhatóság által állított szakértővel, aki nem tudta meggyőzően megvédeni a cég null forintos értékre vonatkozó álláspontját. Az ügyészség sem hivatkozott olyan konkrét tényre, amely vélelmezné az értéktelenséget. Pusztán az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság más bizonyítékokra kívánta alapozni a mérlegelés eredményeként elfogadott és hibamentesen megindokolt tényállást nem foghatott helyt.

Más eljárási szabálysértést sem észlelt az ítélet tábla.

Az ügy érdemét vizsgálva a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges valamennyi bizonyítékot beszerezte, a tárgyalás anyagává tette, majd értékelési körébe vonva - azok logikus mérlegelésével - megalapozott, hiánytalan, részletes és irathűen rögzített adatokra alapított ítéleti tényállást állapított meg, amely a másodfokú eljárásban is irányadó volt és a felülbírálat alapját képezte.

Igen részletes és terjedelmes (de nem terjengős) bizonyítást folytatott le mielőtt felmentő ítéletét meghozta, ezért nincs olyan további bizonytalanságot ébresztő adat vagy le nem folytatott bizonyítás, amelynek a hiányára utalni lehetne. A kimerítő bizonyítási eljárásban

megvizsgálta/ellenőrizte a vádlottak - esetenként igen részletes - vallomását, majd egymás előadásával és az objektív okirati bizonyítékokkal is összevetette. Helyesen állapította meg, hogy a nyomozó hatóság által összegyűjtött anyag igen komoly hiányosságokban szenvedett és részben a vádlottak szolgáltatták - a későbbiekben az ártatlanságuk bizonyításához vezető - az ügy felderítéséhez szükséges - senki által meg nem kérdőjelezett tartalmú - adatokat. Csak utal a másodfokú bíróság a több kötetnyi cikkgyűjteményre, vagy az I. rendű vádlottnak a F. Zrt. működési körében keletkezett ugyancsak több kötet terjedelemben becsatolt iratanyagára. A még hiányzó dokumentációt a bírósági szakban nyújtották be a vádlottak. Hasonló megállapítások tehetőek a szakértői bizonyítás körében keletkezett adatokra is. Az elsőfokú bíróság felhasználta a vádlottak által szolgáltatott adatokat és az eljárási szabályok megtartása körében már leírtak szerint a bizonyítást erre is kiterjesztette, esetenként szakértőként való bevonással, vagy új szakértő kirendelésével továbbfejlesztette.

Egyetlen olyan pont található a bizonyítási eljárás anyagában, amely nem került feltárássra, de ez nem az elsőfokú bíróság magatartásának volt betudható, és az ítélet megalapozottságát sem befolyásolta. A P. Ügyvédi Iroda volt az a jogi szakértő, aki végig eljárta a F. Zrt. képviseletében a cég megvásárlására vonatkozó eljárásában és a kapcsolódó jogi ügyekben. Valamennyi vonatkozó információ birtokában voltak, pontosan ismerték mind az adásvétel mind pedig a vételár kialakulásának, majd későbbi csökkentésének a menetét, ismerték a felmerült aggályokat, a biztosítékokkal kapcsolatos elvárásokat, és minden vonatkozó iratba betekintésük volt. Természetesen az ügy megnyugtatóan felderíthető volt az ő bevonásuk nélkül is, de vélhetően egyszerűbb helyzetben lett volna az elsőfokú bíróság, ha a minden információ és okirat birtokában lévő eljáró ügyvédek meghallgatása is része lehetett volna a bizonyításnak. Az elsőfokú bíróság megkísérelte ebben az irányban is a bizonyítás felvételét, de a F. Zrt. nem adta meg a titoktartás alól való felmentést, és ez a kihallgatás eljárási akadályát jelentette.

Összességében az elsőfokú bíróság teljesítette az ügyfelderítési kötelezettségét, megalapozott történeti tényállást rögzített és az indokolási kötelezettségének is eleget tett. A mérlegelő tevékenysége irathú bizonyítékokon alapuló, az ésszerű gondolkodás szabályainak megfelelő, a logikai folyamatot pontosan rögzítő, kellően megindokolt és megokolt volt.

A tényállás 1. pontja tekintetében a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 17. oldalának utolsó előtti bekezdését azzal egészíti ki, hogy az I. rendű vádlott 2009. szeptember 21-én kezdte meg a szerződés újratárgyalását, mivel az értékesített hőenergia mennyisége elmaradt a tervezettől. A megvásárolt cég értékének újabb meghatározása végett ismét bevonta az 5. számú szakértőt 2009. október 15 napján, aki a 2009. december 3-án előterjesztett véleményében az üzletrész értékeként 136.484 000,- forintot számított ki. A szerződés újratárgyalása során - 2010. május 18. napján - a F. Zrt. és a H. Kft. 122,5 millió forint vételárban állapodott meg.

Az iratok alapján lehetőség nyílt a tényállás teljes pontosítására, ezért az egyébként helyes tényállást az ítélet tábla a fentiek szerint kiegészítette, noha az a vád tárgyát képező csalási magatartással már nem állt szoros összefüggésben, azonban a szerződéskötés teljes folyamatának lezárását jelentette.

E tényállás megállapításakor az elsőfokú bíróság gondosan megvizsgálta az I. rendű, a II. rendű és a III. rendű vádlott érdemi védekezését és összevetette a csatolt iratok tartalmával. Részletesen kihallgatta a tanúkat, így különösen az Igazgatóság tagjait, az eljárta és felmentést kapott jogi képviselőket és a project cég értékéről nyilatkozó tanúkat, szakértőket és szakértelemmel rendelkező tanúkat, a fent már hivatkozottak szerint. A 3. számú tanú - névtelen feljelentést tévő - korábban a F.

Zrt. üzletfejlesztési igazgatója vallomását és a 3. számú szakértő igazságügyi könyvszakértői véleményét elvetette, utóbbi döntésének helyes, részletes és pontos indokait kellően kifejtette.

Megfelelően feltárta és a bizonyítékokat felhasználva irathűen rögzítette azokat a körülményeket, amelyekből aggálytalanul megállapítható volt, hogy a vádídőszakban a F. Zrt. a gazdasági életnek negatív megítélésű, a szolgáltatást magas áron nyújtó szereplője volt, amely környezetben az új fogyasztók megnyerése nehézségbe ütközött, ezzel szemben a régi fogyasztók leválása erőteljesen megindult, ilyen további szándékról pedig informális csatornákból jelzések érkeztek. Az I. rendű vádlott új szemlélettel és tervekkel kezdte meg a Zrt. megerősítését, jobb kommunikációját, a levélások megakadályozását és ezzel párhuzamosan a hűtési rendszer fejlesztését, a belső erőforrások nagyobb hasznosítását. Az elsőfokú bíróság nem talált olyan körülményt, amely arra utalt volna, hogy a vádban megjelölt időben már készült volna a pozíció betöltésére és olyat sem, amely már előzetes tervek és megállapodások létrejöttére utaltak volna. Semmi nem cáfolta, hogy mikor és milyen körülmények között találkozott újra, a korábban már általa ismert a II. r. vádlottal. Arra sem utalt semmi, hogy a Cs. L. Zrt. fizetési nehézségekkel küzdött volna, és ehhez kereste a II. r. vádlott vezérigazgató a pénzügyi forrást. Az általa fémjelzett Zrt. biztos lábakon állt, megfelelő tulajdonosi háttérrel, tekintélyes - több milliárdos - banki hitelkerete, kétszáz millió forintot érő székháza, és 450 millió lehívható bankgaranciája volt a vádídőszakban. Az elsőfokú ügyész által írt és a fellebbviteli főügyészség által fenntartott fellebbezés hivatkozásai e cég nehéz helyzetére azért tévesek, mert azok nem anyagi természetűek voltak, hanem kivitelezési késedelmek és nehézségek jelentettek problémát a bizonyítási anyagból kitűnően.

Helyesen jegyezte meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a vádhatóság által kifogásolt üzlet rész adásvétel ellenértéke soha nem került a Cs. L. Zrt. birtokába.

Mivel a vád tárgyát képező adásvétel minden mozzanata dokumentálásra került, majd a véglegesnek tűnő megállapodás után, de a büntetőeljárás megindulása előtt az I. r. vádlott még a vételár újratárgyalását is elindította - mivel nem az elvárt mértékű bevétel folyt be - elgondolkodtató, hogy kinek és milyen jogtalan hasznára és milyen kár okozására törekedett volna.

Helyesen értékelte azt is az elsőfokú bíróság, hogy az igazgatóság tagjainak vallomása nem utalt arra, hogy bármiféle befolyás, előzetes megbeszélés, készítés vagy lobbizás történt volna a projekt cég megvásárlásával kapcsolatosan. Az adásvétel igen hosszú (2007 júliusában kezdődtek a tárgyalások és ehhez képest a vételár első részletének átutalására 2008. július 21-én került sor, a végleges kifizetés ideje pedig 2010. május 18-a volt) folyamatában a döntéssel érintett személyek a szükséges információk birtokában voltak. Teljes mértékben feltárta az elsőfokú bíróság a döntési folyamat egyes fázisait, a vételár kialakítását, a garanciák kiépítését stb. Egyetlen igazgatósági tag sem tett olyan vallomást, hogy akár utólag is megtévesztve érezte volna magát. Mindez végigkísérhető az igazgatósági ülésről készült jegyzőkönyvek, a projektben részt vevők email váltásai, a pontos értékelés végett bevont szakemberek és szakértők számításai és a vonatkozó tanúvallomások alapján, amelyeket maradéktalanul tárgyalás anyagává tett majd értékelési körébe vont az elsőfokú bíróság.

Okirattal bizonyított tény, hogy a Cs. L. Zrt. már 2006 nyarán a G. Kft.-vel megállapodott egy 25 évre szóló szolgáltatásról, és csak ennek a megíúsulása után került képbe (ebben a kérdésben) a H. Kft., akivel hasonlóan 25 éves szolgáltatási időszakról állapodtak meg, kikötve, hogy a fűtéshez és hűtéshez a F. Zrt. árainál kedvezőbben szolgáltat maga, vagy az általa létrehozott projekt cége útján. Minderre 2006 decemberében került sor, amikor az I. rendű vádlottnak még a neve sem merült fel a F. Zrt.-val összefüggésben.

Az eljárást végigkísérte a szolgáltatási jog, hőszolgáltatási jog, beékelődő cég szükségességének és értékének a kérdése. Az ügyész fellebbezése is ezekre hivatkozva támadta a vádlottak felmentését.

Az elsőfokú bíróság azonban időrendbe állítva és az okirati bizonyítékok tükrében értékelve vizsgálta meg az ezzel összefüggően felderített tényeit. Helyesen és iratszerűen rögzíti, hogy - szemben a fellebbezés hivatkozásával - csak a H. Kft, majd a project cég rendelkezett azzal a lehetőséggel, hogy a lakóparknak fűtés-hűtést szolgáltatson, és ehhez a kedvezményt sem vehette más igénye, hogy teljesülhessen a F. Zrt. áraiból nyerhető kedvezményes szolgáltatás. A szerződés idején csak a Cs. H. Kft. rendelkezett azzal a lehetőséggel, hogy a lakóparknak ezt a szolgáltatást nyújtsa, ezért a F. Zrt. más módon nem tudta az új fogyasztót megszerezni. Szépen felderítésre került az is, hogy gázfűtéssel kerültek meghirdetésre a lakások és a rendszer egy része is ennek a célnak megfelelően került kiépítésre. Amennyiben ez folytatódott volna a F. Zrt.-nak nem lett volna meg a lehetősége a szolgáltatásra, a későbbi jövedelemszerző tevékenységre. Éppen ez volt az oka a fővezetékek gyors kiépítésének, ugyanis a F. Zrt. meg kívánta vetni a lábát a lakóparkban, amint arra már az I. rendű vádlott kinevezése előtt is kísérletet tettek, hiszen már 2005-ben a F. Zrt. tervei között szerepelt a lakópark bevonása az ügyfelek közé, de akkor ez nem járt eredménnyel.

Azt is pontosan feltárta az elsőfokú bíróság, hogy lényegében csak a F. Zrt. jogi vezetőjének és a nyomozás során bevont a 3. számú szakértőnek jelentett problémát, hogy az eladó project cégnek értéke van, a F. Zrt. minden ebben részt vevő munkatársa ezt értette, és erre figyelemmel kezdődtek meg a számítások, hogy mennyiért éri meg ezt a piacot megszerezni, milyen jövőbeni bevétellel lehet számolni és mikortól termelődik már csak nyereség. Szépen nyomon követhető az elsőfokú ítéletből, hogy melyik fél hogyan kalkulált, majd a vevő számításainak ellenőrzése végett az I. rendű vádlott bevonta a szakmai tekintélynek számító - egyébként személyében a F. Zrt. könyvvizsgálójaként is működő - az 5. számú szakértő cégét az értékszámításba.

Az Igazgatóság jegyzőkönyveiből nyomon követhető, hogy nagyon lényeges kérdésnek tartották a későbbi jövedelmezőséget, a beruházás megtérülését, és a kedvező üzlet biztosítása érdekében fontossá vált a jogi garanciák széles körű kimunkálását, amelyre szakértelemmel rendelkező jogi irodát vontak be. Az ítélet felsorolja a kikötött és komoly feltételrendszerű, a vevőnek teljes biztosítékot jelentő garanciákat.

A fentieket több oldalról megvilágítva, egymással összevetve, de egyenként is értékelve vette görcső alá a törvényszék, és ennek eredményeként állapította meg az irányadó tényállást.

Mindezek pedig semmivel nem támasztják alá a vádat, tartalmukban pedig minden tekintetben megcáfolják az ügyészi fellebbezés tartalmát, noha annak érvei az ítélet írásba foglalását követően kerültek benyújtásra.

Nincs adat az I. rendű és a II. rendű vádlott előzetes megállapodására, de még arra sem, hogy ilyen célból találkoztak/ találkozhattak volna a megjelölt időben. Megtévesztésre nem utalnak a bizonyítékok, és az I. rendű vádlottnak a bizonyítási anyagból kibontakozó magatartása sokkal inkább utal felelős, nyereségorientált gazdálkodásra, mint károkozási szándékra. Utóbbinak értelme sem lett volna, mivel nyilván nem azért vállalta el a betöltött posztját, hogy az általa vezetett cég érdeke ellen tevékenykedjen, amikor ez jelenthette volna az anyagi, erkölcsi és szakmai sikert és megbecsülést. A vádban megjelölt haszonszerzés - amellyel a Cs. L. Zrt. gazdagodott volna - a valóságban nem történt meg, a project cég vételárának bizonyított és nyomon követhető útja nem

oda vezetett, de a Cs. L. Zrt. a vádban jelölt időben (a vád szerinti nehéz anyagi helyzetében) nem is juthatott volna hozzá a project cég ellenértékéhez, egyébként arra nem is volt rászorulva.

A 21 oldal terjedelemben előterjesztett ügyészi fellebbezés indokolása - melyet a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség is fenntartott - ugyanazokat a kérdéseket veti fel, amelyek a bizonyítási eljárás tárgyát képezték, és amelyekre a mérlegelésében az elsőfokú bíróság támadhatatlan válaszokat adott. A fellebbezés egyes kiragadott bizonyítékok felülmérlegelését célozza, és teljesen figyelmen kívül hagyja a hosszú bizonyítási folyamatot, illetve annak az ítéletben hibátlanul megindokolt eredményét. A fellebbezés érvei között szerepel a 3. számú tanú „vicces” megjegyzése, az általa „furcsának” talált körülmények, a szaktanácsadó „rejtélyes körülmények közötti elhunyt”, amelyekkel nem foglalkozik az ítéletábra. Ismét előtérbe került a F. Zrt. mivolt leplezése, noha ez legfeljebb a lakók megtévesztésére volt alkalmas, de nem ez volt a vád tárgya. A fellebbezés minden mondatára lehetne reflektálni, de mivel csak a mérlegelt ítélet megállapításait idézné az ítéletábra, ezért álláspontja szerint az ismétlésekbe bocsátkozás - a helyes mérlegelő tevékenység miatt - nem szükséges.

A 2. tényállás tekintetében a másodfokú bíróság már nem vizsgálódott. A vád tényállása és a jogi minősítés a pénzmosás bűncselekményét róta fel a III. rendű és a IV. rendű vádlottaknak. Nem vitásan a pénzmosás alapcselekménye az 1. tényállásban foglalt „bűncselekmény”, és mivel a Fővárosi Ítéletábra e tekintetben (is) érintetlenül hagyta az elsőfokú ítéletet nem valósult meg bűncselekmény, amely előfeltétele lett volna a pénzmosásnak. Az elsőfokú bíróság helyesen tette, hogy részletes bizonyítást vett fel e körben, anélkül nem tudott volna állást foglalni, de a másodfokú eljárásban a csalásra vonatkozó érintetlenül hagyott felmentő rendelkezés mellett már nem volt indoka és helye további vizsgálatnak.

A 3. tényállás is helyes és megalapozott, a bizonyítási anyag teljes értékelési körbe vonásán nyugvó. A vádlottak vallomását a tanúk és az okiratok megerősítették. Az értékelt bizonyítékokkal összhangban nem álló két tanúvallomás (az 1. és 3. számú tanú) elvetésének okait a törvényszék megfelelően megindokolta és helytállóan mellőzte a felhasznált bizonyítékok közül, ahogy megalapozottan és kellően megindokolva vetette el az 1. számú szakértő szakvéleményét.

Pontosan feltárta és határozatában rögzítette a folyamatot és annak előzményét, ahogy az I. rendű vádlott és a 4. számú tanú tárgyalásba bocsátkozott, ahogy a felek igényeiket összehangolták, és ahogy a mindkét fél számára kedvező gazdasági megoldást találtak. Ennek során a közös helyszínbejárás eredményeként az I. rendű vádlott egy megfelelő szakembert (6. számú szakértő) adott segítségül a 4. számú tanú mellé és a távhőszolgáltatásról nagy költséggel járó leválás helyett a szolgáltatás további fenntartása mellett felújítási munkák elvégzésében, a fűtés korszerűsítésében állapodtak meg, amely munka elvégzésére az I. rendű vádlott a F. Zrt. cégét ajánlotta.

A megállapodást követően a 4. számú tanú is megkereste az I. rendű vádlottat, mert ő pedig a cége képviselőjében reklámlehetőséget ajánlott. Ennek okát, szükségességét és az üzleti tárgyalások eredményét az elsőfokú ítélet részletesen feltárta, a megállapításait a bizonyítási anyaggal alátámasztva támadhatatlanul megindokolta.

Megfelelő indokát adja annak is, hogy az 1. számú tanú nyomozati vallomását (a tanú a tárgyalási szakban nem volt személyesen idézhető) miért kellett elvetni, annak belső ellentmondásai, a más bizonyítékokkal - így az okiratokkal - való ellentéte és tárgyi tévedései (a fűtés felújítás befejezésének ideje, a D. K. Zrt. D. Kft.-vel való összetévesztése, saját elfoglalt tisztségének értelmezése) miatt. A tanú távollétében az sem volt tisztázható, hogy a más ügyben megtett

tanúvallomását követően milyen indítékok alapján és kitől származó információk birtokában érezte úgy, hogy önként meg kell jelennie még a kihallgatása napján a rendőrségen, a jelen ügyre vonatkozó ismeretlen forrásból származó pontatlan információival.

Annak is kellő indokát adta a törvényszék, hogy az 1. számú igazságügyi szakértő véleménye miért nem fogadható el a tényállás megállapításakor. Nem tévedett abban, hogy a szakvélemény premisszája téves volt, túlterjeszkedett a szakértő kompetenciáján és a szakértő nem volt a megfelelő tényadatok birtokában. Ezzel szemben a bíróság által a 2012. november 6. tárgyaláson szakértőként bevont 2. számú szakértő (aki szakkonzultáns segítségével dolgozott) pontos választ adott a bíróság kérdéseire és véleményével alátámasztotta az addig felderített bizonyítékokat. A gazdasági indokoltság tekintetében megtett megállapítását megerősítette a D.K Zrt. Felügyelő Bizottságának vizsgálata és a belső ellenőr utólagos kontrollja.

A tényállás 4. pontját akként egészíti ki az ítéletábra, hogy a P. Kft. a szerződés teljesítése érdekében megbízta az O. Médiafigyelő Kft-t, aki mintegy 4000 oldal terjedelemben átadta a kigyűjtött cikkeket, amelyek az elkészített elemzés alapját képezték. A P. Kft. az elvégzett munkáért több százezer forintot kifizetett a piacon akkor legolcsóbban szolgáltató O. Kft-nek.

A kiegészítés lényegében az elsőfokú ítélet indokolásából került átemelésre, a tényállás teljessége érdekében. A VIII. rendű vádlott és az 5. számú tanú 3-500 ezer forintban jelölték meg az O. Kft-nek kifizetett összeget, ahogy azt az indokolás helyesen tartalmazza. A P. Kft. O. Médiafigyelő Kft-vel való szerződéses kapcsolatára vonatkozó okirat az iratokban fellelhető, és az elsőfokú bíróság által megjelölt három konkrét számla is. Ellenben a számlák nem egyértelműen feleltethetők meg a konkrét megbízásnak (illetőleg ez nem került pontosan felderítésre) ezért azok tényleges tartalmát a másodfokú bíróság sem emelte be a tényállásba (ahogy azt helyesen az elsőfokú bíróság sem tette meg). Az viszont egyértelműen megállapítható, hogy a szerződéses kapcsolat a felek között fennállt, és az okiratok (számlák, szerződés, médiafigyeléssel összegyűjtött iratok) alátámasztották és megerősítették a megrendelés és kifizetés tényét is. Összességében a másodfokú bíróság, ha pontos forintosítás nélkül is, de szükségesnek tartotta a tényállást kiegészíteni azzal a ténnyel, hogy a megbízási díj egy része az elemzett anyag összegyűjtéséért került kifizetésre.

Az elsőfokú bíróság az ítélet e részének tényállását a vádlottak következetes, egybehangzó, tanúvallomásokkal és okiratokkal alátámasztott előadása alapján állapította meg. Az I. rendű vádlott a F. Zrt. kommunikációjának átszervezése után ésszerű érvek alapján kívánta megismerni/kontrollálni a létrehozott apparátus munkájának objektív eredményét. Ezért a bizonyítási anyagból kitűnően a jó szakmai megítélésű és hírnevű P. Kft. kiválasztása a megbízásra nem kifogásolható, és az I. rendű vádlott a szerződés megkötésére is rendelkezett jogkörrel. A VIII. rendű vádlott szerződésszerűen elvégzett munkájának a VII. rendű vádlott által való igazolása természetes folyamánya volt a megállapodásnak, a szerződés teljesítésének.

A hűtlen kezelés tárgya egy polgári jogi szerződés megkötése és a megbízás teljesülésének formája, tartalma volt.

A bizonyítási anyagból nem lehet arra következtetni, hogy az adott időszakban igen negatív megítélésű F. Zrt. új szemléletű „újraépítése” folyamatában az ésszerű gazdálkodással összeegyeztethetetlen lenne egy sajtófigyelés megrendelése és feldolgoztatása, majd ellenértékként egy átlagos megbízási díj kifizetése, a célzott információk megszerzése végett.

Az ügyészi fellebbezés - a már fentebb írtak szerint - támadta az elsőfokú bíróság szakértői bizonyításra vonatkozó eljárását, és a nyomozati szakban bevont szakértő véleményének elvetését. Az ítéletábra egyetértett a törvényszékkel abban, hogy a vád tárgyává tett hűtlen kezelésben való büntetőjogi felelősség eldöntése nem szakértői kérdés. Ellenben az ügyészség az 1. számú szakértő szakvéleményét felajánlotta a bizonyításban, és ezt az elsőfokú bíróság ki is merítette. Mivel ugyanerre nézve a védelem is szakértőt ajánlott, illetve szakvéleményt csatolt ezért az elsőfokú bíróság a 2. számú szakértőt is bevonta az eljárásba és mindkét szakértőt e minőségében meghallgatta. Ezt követően részletes, pontos és támadhatatlan indokát adta annak, hogy az 1. számú szakértő szakvéleménye azért nem fogadható el, mert annak alapját hiányos információk képezik, amelyeket a szakértő nem szerzett be. Ugyanakkor - az új információkra is tekintettel - a tárgyaláson tett kijelentései több esetben egyezőséget mutattak a 2. számú szakértő nyilatkozatával, így például a szerződés teljesedése, az ellenérték realitása és a szakvéleményben kifogásolt teljesített terjedelem tekintetében.

A szakértői bizonyítás ügyészség által hiányolt továbbfejlesztését semmi nem indokolta, mivel a vád tárgyává tett cselekmény felderítéséhez és elbírálásához szükséges bizonyítékok teljes mértékben rendelkezésre álltak, ezért az elsőfokú bíróság megalapozottan tudott helyes és logikailag támadhatatlan következtetéseket levonni, amellyel az ítéletábra minden tekintetben egyetértett.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen vont következtetést arra, hogy a vádlottak nem követték el a terhükre felrótt bűncselekményeket, ezért helyesen mentette fel valamennyi vádlottat bűncselekmény hiányában az ellene emelt vád alól.

Semmi nem támasztotta alá, hogy az I. rendű vádlott megtévesztette vagy tévedésben tartotta volna a F. Zrt. döntésre jogosult Igazgatóságát, ahogy jogtalan haszonszerzési szándék sem vezette és kárt sem kívánt okozni. Ha pedig ilyet nem tett, akkor ahhoz a II. rendű vádlott és a III. rendű vádlott nem tudott segítséget nyújtani. Az I. rendű vádlott, mint a F. Zrt. vezérigazgatója és a VI. rendű vádlott, mint a D. K. Zrt. vezetője a saját hatáskörében megköthető polgári jogi szerződés esetében nem szegte meg vagyonkezelői kötelességét és nem okozott vagyoni hátrányt, ezért az V. rendű vádlott nem lehetett felbujtó, a VII. rendű és a VIII. rendű vádlott pedig bűnsegéd. A fentebb már leírtak szerint alapbűncselekmény hiányában a pénzmosás törvényi előfeltételei hiányoznak, ezért az e bűncselekménnyel vádolt a III. rendű és a IV. rendű vádlott büntetőjogi felelőssége sem állhat fenn.

Mindezek jogi indokait az elsőfokú bíróság helytállóan és megfelelően megindokolt formában kifejtette, annak további kiegészítése nem szükséges.

Tévedett az elsőfokú bíróság, hogy a F. Zrt. és a D.K. Zrt. polgári jogi igényét annak érdemi elbírálásával elutasította, holott a Be. 335.§ (1) bekezdése (a 2013. évi CLXXXVI. tv. 54.§-ával módosított, 2014. január 1-től hatályos szöveg) szerint annak egyéb törvényes útra utasításáról kellett volna rendelkezni. Az idézett jogszabály alapján a bíróságnak akkor is egyéb törvényes útra kell utasítania a magánfél polgári jogi igényének érvényesítését, ha a vádlottakat minden ellenük emelt vádpont alól felmenti. Ennek az az oka, hogy a vádlottak felmentése esetén a bíróság a büntetőjogi felelősségről dönt, és nem a polgári jogi felelősség jogalapjáról. A polgári jogi felelősség sokféle lehet, amelynek tisztázása nem a büntetőeljárás feladata. Ezért, ha a vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítására nem került sor, a bíróság a polgári jogi igény tekintetében sem dönthet, hanem annak érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja, ezért e körben a törvényszék rendelkezését a másodfokú bíróság szintén megváltoztatta.

Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése szerint kisebb körben a polgári jogi igény elbírálása kapcsán megváltoztatta.

A vádlottak nevének pontosítása szükségessé vált, és az ítélet bevezető része is korrekciót igényelt.

A F. Zrt. sértett bejelentette a másodfokú bíróságnak, hogy az I. rendű vádlottnak kiadni rendelt számítógép az ő tulajdona, ezért ennek kiadására igényt terjesztett elő. Sem beadványához, sem pedig a másodfokú bíróság nyilvános ülésén - ahol a sértett képviselője is személyesen részt vett - nem igazolta és nem valószínűsítette igényének alaposságát, míg az I. rendű vádlott e tárgyban nem kívánt nyilatkozni.

Mivel a másodfokú bíróság nyilvános ülésen járt el, ahol nincs mód bizonyítás felvételére az ítéltábla a kifogásolt elsőfokú rendelkezést nem érintette, mindössze a bűnjelkezelés számának feltüntetésével pontosította a törvényszék döntését.

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet kisebb körben történő megváltoztatása mellett a büntetőjogi főkérdések tekintetében és egyéb járulékos rendelkezésében a Fővárosi Törvényszék meghozott ítéletet a Btk. 371. § (1) bekezdése szerint érintetlenül hagyta.

A másodfokú ítélet ellen a fellebbezés további lehetőségét a Be. 386. § kizárja.

Budapest, 2016. év január hó 26. napján

. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mató Ágnes s.k.
előadó bíró

. Vincze Piroska s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 12.B.1631/2011/70. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.345/2014/17. számú ítéletében foglalt változások mellett az I. rendű - VIII. rendű vádlott tekintetében a mai napon jogerős.

Budapest, 2015. év január hó 26. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke